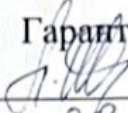

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньої програми

 О.В.Жарун

“ 08 ” 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Кон’юнктура ринку»

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітня програма: «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2024р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Кон'юнктура ринку» для здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Умань: Уманський НУС, 2024. 22 с.

Розробники: доктор філософії, доцент Бленда Н.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «07» серпня 2024 року

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(підпис) (Соколюк С.Ю.)

«07» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «08» серпня 2024 року

Голова
(підпис) (Мудрак Р.П.)

«08» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: <u>076 Підприємництво та торгівля</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Лекції	
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		32 год.	78 год.
		Індивідуальні завдання: курсова робота	
30 год	30 год		
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Кон'юнктура ринку» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Кон'юнктура ринку» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Мета вивчення дисципліни — надати інформацію про комплексний характер кон'юнктури ринків, особливості та закономірності функціонування сучасного ринку, виявлення і оцінку кон'юнктурутворюючих факторів, забезпечити оволодіння студентами методикою дослідження кон'юнктури ринків, навичками з оцінки стану ринку, виявлення комплексу показників та ступеня збалансованості основних його елементів, визначення перспектив подальшого розвитку

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння сутності поняття „кон'юнктура”, вивчення видів економічної кон'юнктури;
- вивчення основних закономірностей функціонування різних ринків;
- надання уявлення про ринковий механізм та ринкову кон'юнктуру;
- дослідження взаємозв'язку процесів і явищ в економіці та їх вплив на кон'юнктуру конкретних ринків товарів і послуг,
- інтерпретувати зміни кон'юнктури на різних ринках з урахуванням принципів системності, виявляти причинно-наслідкові зв'язки у розвитку кон'юнктури ринків;
- використовувати кон'юнктурні показники та індикатори для аналізу та оцінки стану ринкової ситуації.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: політична економія, мікроекономіка, макроекономіка.

Вивчення навчальної дисципліни «Кон'юнктура ринку» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування (табл. 1).

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Кон'юнктура ринку»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 2	Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях	ПРН 1	Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях
		ПРН 2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності
		ПРН 11	Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва та торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці
ЗК 6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ПРН 5	Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності	ПРН 1	Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях
		ПРН 11	Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва та торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці
СК 3	Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.	ПРН 13	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур

СК 7	Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур	ПРН 17	Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів
СК 10	Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків	ПРН 20	Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Кон'юнктура ринку», наведено в таблицях 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Кон'юнктура ринку»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Концептуальні знання щодо основних закономірностей функціонування різних ринків, виявлення та оцінки кон'юнктурутворюючих факторів, із застосуванням сучасного методичного інструментарію	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	Використовувати базові теоретичні знання, володіти методами та інструментарієм для дослідження процесів і явищ в економіці, їх впливу на кон'юнктуру конкретних ринків товарів і послуг	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна)

2.2	Освоєння практичного інструментарію аналізу кон'юнктури ринку потенціалу і основних пропорцій ринку та розробки кон'юнктурних прогнозів з метою обґрунтування ефективних господарських рішень суб'єктами господарювання		робота, підсумковий контроль
3	Комунікація:		
3.1	зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення ситуаційних задач	Участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій,
4	Автономія та відповідальність		
4.1	прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів, методів та прогнозування	практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, аналітична робота	Виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій
4.2	відповідальність за результати оцінки процесів та впровадження управлінських рішень		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Кон'юнктура ринку»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 1	Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль

ПРН 5	Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 11	Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва та торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці	Лекція, практичні заняття, дискусія, виступ з міні-лекцією з проблемних питань самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 13	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 17	Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 20	Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків	Лекція, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, написання есе, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ

Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури.

Визначення сутності поняття „кон'юнктура”, вивчення видів економічної кон'юнктури, їх характерних рис та особливостей. Загальногосподарська економічна кон'юнктура та кон'юнктура товарних ринків.

Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків

Сутність та зміст кон'юнктурутворювальних факторів, засвоєння їх класифікації, визначення особливостей факторів, пов'язаних з економічними циклами, оцінка впливу постійнодіючих та тимчасових нециклічних факторів на загальногосподарську кон'юнктуру та кон'юнктуру товарних ринків.

Тема 3. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку

Теоретичні засади кон'юнктурного дослідження галузевого ринку. Сутність і завдання кон'юнктурних досліджень. Роль і місце кон'юнктурних досліджень у системі ринкових досліджень. Науковий підхід до проведення кон'юнктурного дослідження. Етапи дослідження. Класифікація напрямів вивчення ринку. Інформаційне забезпечення і кон'юнктурні дослідження. Класифікація інформації. Аналітична інформація. Методи збирання первинної інформації. Класифікація методів збору інформації.

Тема 4. Дослідження рівноваги в економіці.

Поняття рівноваги в економіці. Економічна статика і динаміка. Види економічних процесів: еволюційні, хвилеподібні. Зміст і види економічної кон'юнктури. Умовні показники кон'юнктури: кількісні та якісні. Аналіз динаміки і циклічності економічних процесів. Оцінка рівня коливань в економічній динаміці. Економічні барометри. Зміст та ендогенний механізм довгоплинних коливань. Малі цикли економічної кон'юнктури.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ

Topic 5. Peculiarities and specifics of the market conditions research methodology.

Basics of the methodology of conjunctural research. The study of the main features and features of the development of the methodology for the study of business conditions. Peculiarities of studying the conjuncture of certain types of markets.

Тема 6. Характеристика кон'юнктурних показників.

Система кон'юнктурних показників. Основні вимоги до використання економічних показників у кон'юнктурному аналізі. Класифікація показників кон'юнктури ринку. Особливості розрахунку основних показників ринкової кон'юнктури. Ціни і цінові показники кон'юнктури. Попит і ціноутворення.

Тема 7. Методи аналізу кон'юнктури галузевого ринку. Кон'юнктурні оцінки ринкової ситуації.

Аналіз кон'юнктури. Методи аналізу основних тенденцій кон'юнктури. Класифікація методів аналізу економічної кон'юнктури: загальноекономічні, економіко-статистичні, економіко-математичні. Кон'юнктурні оцінки ринкової ситуації. Оцінювання потенціалу та основних пропорцій ринку. Методи кон'юнктурного оцінювання підприємницького ризику.

Тема 8. Організація та розробка кон'юнктурних прогнозів.

Прогноз кон'юнктури. Організація розробки кон'юнктурних прогнозів. Особливості кон'юнктурних прогнозів. Методи прогнозування: екстраполяції, експертних оцінок, економічного моделювання. Інтерпретація прогнозу, оцінка його достовірності. Упорядкування кон'юнктурного прогнозу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
МОДУЛЬ 1.										
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку										
Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури.	8	2	2	-	4	8	1	-	-	7
Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	12	4	4*	-	4	12	1	1	-	10
Тема 3. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку	12	4	4	-	4	12	1	-	-	11
Тема 4. Дослідження рівноваги в економіці.	8	2	2	-	4	8	1	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	40	12	12	-	16	40	4	1	-	35

Змістовий модуль 2. Основи методики дослідження кон'юнктури ринку										
Topic 5. Peculiarities and specifics of the market condition research methodology	12	4	4	-	4	12	1	-	-	11
Тема 6. Характеристика кон'юнктурних показників.	12	4	4	-	4	12	1	1	-	10
Тема 7. Методи аналізу кон'юнктури галузевого ринку Кон'юнктурні оцінки ринкової ситуації.	14	6	4	-	4	14	1	1	-	12
Тема 8. Організація та розробка кон'юнктурних прогнозів.	12	4	4	-	4	12	1	1	-	10
Разом за змістовим модулем 2	50	18	16	-	16	50	4	3	-	43
Разом ЗМ1, ЗМ2	90	30	28	-	32	90	8	4	-	78
МОДУЛЬ 2										
(ІНДЗ) Курсова робота	30	-	-	-	30	30	-	-	-	30
Усього годин	120	30	28	-	62	120	8	4	-	108

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

5. Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку			
1	Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури.	2	-
2	Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	4	1
3	Тема 3. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку	4	-
4	Тема 4. Дослідження рівноваги в економіці.	2	
Змістовий модуль 2. Основи методики дослідження кон'юнктури ринку.			
5	Topic 5. Peculiarities and specifics of the market conditions research methodology.	4	-
6	Тема 6. Характеристика кон'юнктурних показників.	4	1
7	Тема 7. Методи аналізу кон'юнктури галузевого ринку. Кон'юнктурні оцінки ринкової ситуації.	4	1
8	Тема 8. Організація та розробка кон'юнктурних прогнозів.	4	1
Всього годин		28	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку			
1	Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури. 1. Види економічної кон'юнктури, їх характерні риси та особливості. 2. Сутність загальногосподарської кон'юнктури та її характерні ознаки. 3. Визначте основні показники загальногосподарської кон'юнктури 4. Сутність кон'юнктури товарного ринку та її характерні ознаки. 5. Українська наукова школа економічної кон'юнктури.	4	7
2	Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків 1. Особливості циклічних кон'юнктуроутворювальних факторів. 2. Постійнодіючі нециклічні кон'юнктуроутворювальні фактори. 3. Кон'юнктуроутворювальні фактори тимчасового порядку.	4	10
3	Тема 3. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку. 1. Роль і місце кон'юнктурних досліджень у системі ринкових досліджень. 2. Науковий підхід до проведення кон'юнктурного дослідження. Етапи дослідження. 3. Інформаційне забезпечення і кон'юнктурні дослідження. Аналітична інформація. Методи збирання первинної інформації.	4	11
4	Тема 4. Дослідження рівноваги в економіці. 1. Циклічні та нециклічні кон'юнктуроутворюючі фактори. 2. Теорії економічних циклів, їх порівняльна характеристика. 3. Безкризові теорії розвитку економіки.	4	7
Змістовий модуль 2. Основи методики дослідження кон'юнктури ринку.			
5	Тема 5. Особливості та специфіка методики дослідження кон'юнктури ринку.	4	11

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення основних рис і особливостей розроблення методики дослідження кон'юнктури. 2. Особливості дослідження кон'юнктури окремих видів ринків 		
6	Тема 6. Характеристика кон'юнктурних показників <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація показників кон'юнктури ринку. 2. Особливості розрахунку основних показників ринкової кон'юнктури. 3. Ціни і цінові показники кон'юнктури. Попит і ціноутворення. 	4	10
7	Тема 7. Методи аналізу кон'юнктури галузевого ринку. Кон'юнктурні оцінки ринкової ситуації. <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація методів аналізу економічної кон'юнктури: загальноекономічні, економіко-статистичні, економіко-математичні. 2. Кон'юнктурні оцінки ринкової ситуації. 3. Оцінювання потенціалу та основних пропорцій ринку. 4. Методи кон'юнктурного оцінювання підприємницького ризику 	4	12
8	Тема 8. Організація та розробка кон'юнктурних прогнозів. <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості кон'юнктурних прогнозів. 2. Методи прогнозування: екстраполяції, експертних оцінок, економічного моделювання. 3. Інтерпретація прогнозу, оцінка його достовірності. 4. Упорядкування кон'юнктурного прогнозу 	4	10
Разом ЗМ1, ЗМ2		32	78
Модуль 2			
Курсова робота		30	30
Всього		62	108

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Навчальним планом з вивчення дисципліни «Кон'юнктура ринку» передбачено написання курсової роботи як форми індивідуальної науково-дослідної роботи студентів. Виконання курсової роботи є завершальним етапом вивчення дисципліни «Кон'юнктура ринку» і має своєю метою: - розширення, закріплення і систематизацію теоретичних знань, придбання навиків практичного застосування цих знань при рішенні конкретної економічної задачі; - розвиток навиків ведення самостійних досліджень, оптимізації економічних рішень; - набуття досвіду обробки, аналізу і систематизації результатів теоретичних дослідження та розрахунків.

Кожний студент отримує індивідуальне завдання на курсову роботу з тематики робіт. Обов'язкові вимоги до змісту, структури, форми подання й обсягу курсової роботи встановлюються методичними вказівками для виконання курсової роботи.

Оформлену і зброшуровану курсову роботу студент зобов'язаний представити на кафедру в установлений термін, але не пізніше чим за два тижні до захисту. Дата отримання роботи фіксується методистом кафедри на титульному аркуші курсової роботи. Без реєстрації робота вважається за нездану.

Термін перевірки і рецензування курсової роботи з того часу, коли викладач узяв її на перевірку, складає 10 днів.

Якщо курсова робота містить значні недоліки, то вона не допускається до захисту, а відправляється на доопрацювання, після чого знову подається на перевірку викладачу.

Виконана до вимог робота допускається до захисту і має бути захищена у встановлені строки до складання іспиту.

При оцінці роботи враховується глибина опрацювання і широта обхвату теми, ступінь використання джерел, уміння аналізувати зібраний матеріал, грамотність та стиль викладу, якість технічного оформлення роботи, якість доповіді студента і його відповідей на питання та критичні зауваження.

8. Методи навчання

Теоретичні та практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, участі у семінарських заняттях, при виконанні індивідуальних завдань (студентами заочної форми навчання), самостійній роботі, яка полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань.

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

- залежно від джерела знань: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (рішення задач, ділові ігри);

- за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи;

- за місцем в навчальній діяльності: – методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднують словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; – методи навчальної роботи під

керівництвом викладача й методи самостійної роботи здобувачів вищої освіти; – методи стимулювання й мотивації навчальної роботи, що включають пізнавальні ігри, навчальні дискусії, рольові ситуації; – методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального й фронтального, тематичного і систематичного контролю.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій: - робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування; - семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів; - мозкові атаки – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію; - кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу; - презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації; - дидактичні ігри – метод імітації (наслідування, відображення) ухвалення управлінських рішень в різноманітних ситуаціях згідно правил, які вже розроблено або формуються самими учасниками, реалізується через самостійне вирішення здобувачами вищої освіти поставленої проблеми за умови недостатності необхідних знань, коли є потреба самостійно опанувати новий зміст або шукати нові зв’язки в уже засвоєному матеріалі; - банки візуального супроводу сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп’ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації

здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Кон'юнктура ринку» розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1570>.

В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

9. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів з дисципліни враховує всі види занять передбачених навчальним планом, який передбачає лекційні, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу і виконання індивідуальних завдань.

Перевірка та оцінювання теоретичних знань та практичних навичок студентів може проводитись за такими формами контролю:

1. *Поточний контроль.*
2. *Модульний контроль.*
3. *Підсумковий контроль.*

1. Поточний контроль включає:

- оцінювання знань студентів під час семінарських і практичних занять;
- підготовка рефератів та кейсів, тощо.

Оцінювання знань студентів проводяться за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу;
- 3) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій (кейсів), розв'язанні задач;
- 4) обізнаність з основною та додатковою літературою;
- 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з інших доповідей.

1. Модульний (тестовий) контроль здійснюється за допомогою тестів, що проводяться у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Тест містить запитання одиничного (множинного або впорядкованого) вибору та завдань щодо перевірки знань основних категорій курсу. Модульний контроль проводиться письмово або з використанням платформи MOODLE у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який

викладає дисципліну, з дозволу декана факультету.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач.

У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Передача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 60% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем

2. Проведення підсумкового контролю. Формою підсумкового контролю є **екзамен**. Умовою допуску до іспиту є отримана за виконання вищезазначених типів робіт протягом семестру сума у 30 бал. Якщо сума балів набраних студентом за семестр менша ніж 30, то студент не може бути допущений до складання іспиту з даного курсу, так як рівень його знань вважається **недостатнім**.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Денна форма навчання

Зміст	ЗМ 1					ЗМ 2					Наукова робота	Сума	Екзамен	Загальна сума балів
	30					30								
Змістові модулі	T 1	T 2	T 3	T 4	МК 1	T 5	T 6	T 7	T 8	МК 2				
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	10	70	30	100
в т.ч. за видами робіт: -- практичні заняття	3	4	4	3		4	3	3	3					
- виконання СРС	2	1	1	2		1	2	2	2					

Заочна форма навчання

Зміст	ЗМ 1					ЗМ 2					Наукова робота	Сума	Екзамен	Загальна сума балів	
	30														
Кількість балів за модуль	30										10	70	30	100	
Змістові модулі	T 1	T 2	T 3	T 4	МК 1	T 5	T 6	T 7	T 8	МК 2					
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	10	70	30	100	
в т.ч. за видами робіт: -- практичні заняття		3					3	3	3						
- виконання СРС	5	2	5	5		5	2	2	2						

Розподіл балів за виконання курсової роботи

Перевірка курсової роботи:	Захист роботи	Сума
до 70	до 30	100

Оцінювання курсової роботи

Критерій, за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал
1. Перевірка курсової роботи:	70
- відповідність змісту курсової роботи (проекту) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	40
- самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць	10
- наявність елементів науково-дослідного характеру	10
- використання комп'ютерних технологій	5
- відповідність стандартам оформлення	5
2. Захист курсової роботи (проекту), в тому числі:	30
- доповідь	10
- правильність відповідей на поставлені запитання	20
Всього	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Бленда Н.О. Методичні вказівки до семінарських і практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Кон'юнктура ринку» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Умань., 2024. 28с.

2. Бленда Н.О. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Кон'юнктура ринку» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Умань. 2024. 29 с.

3. Бленда Н.О. Кон'юнктура ринку. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Кон'юнктура ринку» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1570>

12. Рекомендована література

Основна:

1. Андрейченко А.В., Горбаченко С.А., Грінченко Р.В., Карпов В.А., Кучеренко В.Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 345 с.

2. Гонтар В. М. Дослідження кон'юнктури світових товарних ринків: Навч. посіб. К.: УММБ, 2017.

3. Горбаченко С.А., Карпов В.А., Шевченко-Перепьолкіна Р.І. Аналіз та прогнозування ринкової кон'юнктури: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 320 с.

4. Дослідження ринку: конспект лекцій / укладачі: Г.А. Мішеніна, Ю.Т. Матвеева. Суми, 2015. 185 с.

5. Іванова Л. О. Музика О. М. Кон'юнктура ринків : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. –447 с.

6. Ігнатюк А. І. Економіка галузевих ринків: навчальний посібник. К. : ВПЦ «Київський університет», 2015. 448 с.

7. Кучеренко В. Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: [Навчальний посібник] /В.Р. Кучеренко, А.В. Андрейченко, С.А. Горбаченко, Р.В. Грінченко, В.А. Карпов. Одеса: ОНЕУ, 2014. 345 с.

8. Набок І.І. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посібник. К., 2018. 193 с.

9. Оболенцева Л. В. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку: підручник. Харків: ХНАМГ, 2020. 249 с.

10. Резнікова Н. В. Економічна кон'юнктура розвинених країн: навч. посіб. у 2-х ч. Ч. 1. Теоретичні основи дослідження економічної кон'юнктури розвинених країн. К.: Аграр Медіа Груп, 2020. 421 с

11. Рубцова М.Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків: Навчальний посібник. Київ: «ВАДЕКС», 2017. 360 с.
12. Сохацька О.М., Панасюк В.М., Роговська-Іщук І.В., Вінницький С.І. Фундаментальний та технічний аналізи міжнародних ринків. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 309 с.
13. Софієнко А. В., Шукліна В. В., Набока Р. М. Теоретичний маркетинг: Навчальний посібник. – 2-е вид., переробл. і допов. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський, 2021. 494 с.

Додаткова:

14. Аналіз поточної кон'юнктури і прогноз ринків рослинницької продукції в Україні та світі : монографія / [О. М. Шпичак та ін.] ; за ред. акад. НААН О. М. Шпичака ; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки". Київ : ННЦ "ІАЕ", 2015. 335 с.
15. Аналіз поточної кон'юнктури і прогноз ринків тваринницької продукції в Україні : монографія / [О. М. Шпичак та ін.] ; за ред. акад. НААН О. М. Шпичака ; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки". Київ : ННЦ "ІАЕ", 2017. 301 с.
16. Бленда Н.О. Оцінка сучасного стану продовольчого ринку України. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія „Економічні науки”. № 4. Т. 2. 2019. С. 147-155. [фахове видання; Index Copernicus].
17. Бленда Н.О., Чернега І.І., Коротеєв М.А. Діяльність фермерських господарств у формуванні пропозиції на ринку сільськогосподарської продукції та визначення стратегічних перспектив їх розвитку в Україні. Економіка та суспільство. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/34>
18. Інтеграційні механізми розвитку товарних ринків: монографія / [авт. кол.: Буркинський Б. В., Нікішина О. В., Лисюк В. М. та ін.]; за ред. Буркинського Б. В. Одеса, 2019. 387 с.
19. Кон'юнктура товарних ринків /Укл.: В.В. Кузяк, Ю.Я. Добуш, 2013. URL.<http://nebotan.info/conditions/prognostikation.php>.
20. Кучеренко В.Р. Проблеми кон'юнктурних досліджень ринків товарів і послуг. Монографія / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, А.В. Андрейченко та ін. Одеса, Атлант, 2010. 161с.
21. Пазуха М. Д. Кон'юнктура світових товарних ринків: Навч.посібник. К.: Центр навч. л-ри, 2018.
22. Побоченко Л.М., Троян В.В. Структура та динаміка світового ринку продовольства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 21. С. 103-112.
23. Смесова В.М. Кон'юнктурний аналіз сучасного світового ринку товарів та послуг. Економічний вісник. 2022. №1. С. 62-76. URL: <https://ev.nmu.org.ua/docs/2>
24. Соколюк С.Ю., Бленда Н.О., Жарун О.В. Аналіз кон'юнктури продовольчого ринку та визначення стратегічних цілей його розвитку. Економічний простір: Збірник наукових праць. № 176. 2021. С. 43-47.

25. Чернега І.І., Шевченко Н.О., Бленда Н.О. Аналіз сучасного стану ринку молока в Україні / //Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2017. № 1. С. 101-109. [фахове видання; Index Copernicus].

26. Чіп Л.О. Макроекономічна кон'юнктура аграрного ринку в умовах економічної нестабільності. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). № 4, 2020. С. 74-78.

27. D. Semenda, O. Semenda, N. Blenda, D. Sokovnina, I. Korman. Organic products market in Ukraine: state and prospects of development. Proceedings of the 38rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA). Innovation Management and Sustainable Economic Development in the Era of Global Pandemic. 23-24 November 2021, Seville, Spain. P. 4967-4978.

28. Nataliia Blenda, Vitalii Rybchak. Features of food market formation in Ukraine. Turystyka i Rozwój Regionalny. 16(2021). P.5-13.

Інформаційні ресурси

29. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
 30. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
 31. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua/>
 32. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій <http://www.minregion.gov>.

13. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни «Кон'юнктура ринку» або її окремого компонента можливе за умов участі здобувача в програмі академічної мобільності (навчання в інших ЗВО) відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/FVKB>); Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Mq6O>); Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/npO1>); Положення про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, платформи онлайн-курсів, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у студентських наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) що зараховуються

здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми.

Участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти регламентує Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті <https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>.

14. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Кон'юнктура ринку», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. Зміни у робочій програмі на 2024/2025 навчальний рік

Зміни, внесені до робочої програми на 2024-2025 навчальний рік, охоплюють:

1. В розділі мета та завдання навчальної дисципліни внесені зміни відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою УНУС протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>).

2. Внесення коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни.

3. Оновлено перелік рекомендованої літератури.